

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szerda 1913. augusztus 13.

183. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomdatelefonoszáma (lapzárta előtt) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy órára . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 3 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Fegyver és kenyér.

(H.) E napok szenzációja, hogy a legújabban befejezett háborúnak megint tanulságai vannak és ezek a tanulságok megint sok-sok millióba kerülnek majd nekünk. Hadvezetőségünk megtanulta, hogy a hadosztályoknak nem mennyisége, hanem a minősége döntő az ütközetben és ebből a célból üdvösnek tartja a békelétszám olyan fölemelését, mely az eddigi háborus létszám határáig emelkedik. Szükségesnek tartja főleg a honvédség fejlesztését és a galíciai határvonal még nagyobb megerősítését.

Hát az előrelátható volt, hogy a hadseregnek majdnem egy évtizedig visszatartott fejlesztése a mult esztendőben alkotott véderőreformnál nem fog megállni. Hiszen azok az államok, melyek évente elvégezték ennek a fejlesztésnek bizonyos részletét, szintén nem állanak meg, hanem tovább építik a hajókat, emelik az erődítményeket és szaporítják a létszámot. Tehát ha mi tíz év mulasztását úgy, ahogy pótoltuk is, aligha lehet megállanunk, ha elmaradni nem akarunk.

Aztán az európai helyzet is válságos, Oroszország tervei és utjai kiszámíthatatlanok. De hogy mi vagyunk terjeszkedésének és világhuralmának akadálya, az nyilvánvaló. Amíg ez a kettős birodalom itt ellentud állni a szláv áradatnak, addig az orosz hatalom tehetetlenül áll és igazi világhuralmat sohasem tud szerezni.

Sőt nem is annyira Ausztria, mint inkább a magyar birodalom az, mely útjában

„A Tengerpart” tárcája

Viharban.

Olyan zugást esinált a felkerekedett szél, mintha száz vadul jajongó autónak szabadították fel a jöttét jelző készülékét.

Behallatszott jajongása az elzárt palotáknak erős kőfalán át. Megrázta a gazdagság és jólét cifra vasékitményét, kapuit épüget, mint a szegényes viskóknak papirossal beragasztott apró ablakait.

Kutyának sem való ez — dümögött Pietro, a vén portás és megtönte pipáját, megkínálva a finom dohánnyal szomszédját, a nála látogatóban levő törvényszéki szolgát, ki állásánál fogva tekintély volt szemében.

— Én és az elnök rendszerint egy nézetben vagyunk. Már neki sem tetszik az a sok parádés fehérmép, aki odajár.

— Hát járnak — szólt és szippantott nagyot a portás, huncutul hunyorgatva.

— Pazarul sokan. Mintha egyéb dolguk se volna az uraknak — annyit ott az apasági keresett meg máséféle.

Nevettek mindaketten. Aztán, hogy a szél esufos danája még mindig nem akart megszűnni, elkedvetlenedtek és komolyabb ügyekkel kezdtek szórakozni. Falubeli kovácsuk fiáról jött elő a szó.

fekszik. Mert épen ez a magyarságnak világtörténelmi jelentősége, hogy akadálya az északi és déli szlávok összeolvadásának. Ebben a szerepben lépett föl a honfoglalás idején és ez a jelentősége növekedett a nemzeti eszmének föléledése és akcióba lépése óta a napoleoni háborúk után.

Oroszország pedig másfél század óta dolgozik azon a politikán, hogy nyugati Európával közvetlen összeköttetésbe lépve, arra hatást, sőt pressziót gyakoroljon és ezáltal megnyerje a szabad utat dél felé, a Földközi tengerre. Ezt a célt szolgálta Lengyelország megsemmisítése, mert ez a szerencsétlen ország is ott feküdt az orosz nagyhatalmi terjeszkedés útjában.

Ausztriában is dolgozik a szláv politika és ekkora szerencsével, hogy Csehország, Morvaország és Szilézia árterületté lett, melyen az intrikák, kapkodások és szenvedélyek változó hangulata uralkodik. Délről Krajna és Karinthia elszlávosodása folyik. Isztriában az olasz elem szoritja agyon a szláv áradat. Tehát már csak Alsó- és Felső-Ausztria és Stájerország fekszik abban. Ez nem széles határ, de a német elem és a németiség nagy összefüggésében olyan akadály, melynek legyőzésére józanul számítani nem lehet.

A magyarság ellenben sokkal szélesebben és veszedelmesebben fekszik itt. Veszedelmesen főleg azért, mert amíg a németiség Ausztriában gyenge a szlávokkal szemben, addig a magyarságnak olyan beolvasztó ereje van, hogy a nyelvi határvonal úgy délen, mint északon egyre szélesedik a magyarság javára. Itt van tehát Oroszország számára a legnagyobb veszedelem. Ezt nem

— Szegény, az is agyonlőtte magát, mert nem tudta tűrni jármot, mit nyakába akasztottak.

— Így teszik tönkre a honi népet azzal az átkozott katonáskodással — bökte ki a portás, erős szippantások és köpködés közben.

— Pedig ennek a kovácsnak faja mind olyan erős, mint a bálvány. Derék tisztességes. Ennek a gyereknek talán a bátyja nyomorúsága vehette el az eszét. Rettenetes rossz volt annak a helyzetnek. Mikor náluk járt látogatónak, tán harmadnapja is már nem volt szájukban egyéb száraz, fekete kenyérről. Az is fogytán lehetett.

— Hm. Annyira odáig volnának?

— Annyira. Van ott tán kilenven zsömlér, de koldus valamennyi. Kis házuk csak volna, de termőföldjük nincsen. Koldus lett ott a nép, hogy a menkü csapat volt a vízszabályozásba, mikor először hozzá kezdtek. Aztán ez a fuzsitus idő is...

— Azért mégse vette volna el életét, ha lány nincs a dologban. Ugy mondta a feleségem. Kár a gyerekekért. Megint egyvel kevesebben vagyunk. Időelött...

— A lány rosszá fajzott itt a fővárosban. Én is hallottam pötyögteni róla.

— Rettentő város ez. Hogy terem itt a gyalázata, mint valami járvány. Mindenkit megszáll, ha ur, ha koldus — vélekedett a

szabad engednie, hogy a magyarság a békes éveiben mindig jobban megerősödjék.

Ezért lépett az orosz politika arra az útra, hogy nyugtalanítsa a monarchiát minden áron és folytonosan. Évek óta száz milliókat von el ezáltal a békés fejlődéstől és most már szinte azon a ponton vagyunk, hogy gazdasági életünk teljesen megbénult.

Erre pedig a mi politikánk még erősebb fegyverkezéssel felel. Kifejtettük ennek a magyarzatát. De arra is rá kell mutatni, hogy a hadsereg fejlesztése csakis fél rendszabály és ha ennél maradunk, akkor igazán beleesünk abba a csapdába, melyet az orosz politika állított nekünk.

Ha csak mindig a mult eseményeiből vonunk le tanulságokat és ezek a tanulságok mindig csak a hadsereg javára szolgálnak, akkor semmi okunk sincs arra, hogy díesérőleg nyilatkozzunk arról a vezetőségről, melynek kezébe két birodalom sorsa van letéve.

A súlyos katonai terhek miatt görnyedező milliók nem sokáig bírják ezt a politikát, mely csak venni tud, de adni nem. Ha egészséges, produktív, pénzt termelő gazdasági politika nem jön a monarchia népeinek segítségére, akkor kihull az erőtlen kézből a fegyver, mert hiányzik a kenyér.

— Az állami tisztviselők szolgálati pragmatikája. Az állami tisztviselők országos egyesülete a szolgálati pragmatika kidolgozására albizottságot küldött ki, amely már elkészült munkálatával. A tervezetet határozati javaslat alakjában fogják a győri országos tisztviselőkongresszus elé terjeszteni. A tervezet szerint a pragmatika-törvényben szabályozandók lennének:

törvényszék szolgája és méltóságúteljesen egyenesedett ki ültében, akárcsak az elnök lenne, aki komoly tárgyalást vezet.

— Persze, hogy az urí nép is...

— Olyan finom dának járnak fel hozzánk, hogy szinte esoda. Aztán a legtöbbje nem is hivatalos ügyben. De szobát szeretne kiadni fiatal jegyző uraknak. Mikor szembe kerül az ember velük, azt se tudja, hová van titúlálja őket. Aztán kiséül, hogy csak albérlőt keres. És eljön megsüirgetni is... Selymbé. Smukosan.

— Hogy nem szégyenli magát.

— Nem az.

A fél kapuszárnyát bevágta a szél. A portás esengetett le a házmeister lakásába. Kiment egy percre maga is, hogy megnézze nem történt-e nagyobb baj. A kapubejárat telve volt védelmet kereső emberekkel. Az eső egyenes vonalban, szaporán, nagy eseményekben hullott a lueskos földre. Mikor a heves szél új irányt adott neki, becsapott a kapu boltozata alá is és magával rántotta az épen hazatérő harmadik emeleti lakónak szép szőke feleségét, aki riadtan menekült a bámuló emberek kíváncsi tekintete elől. Ruhája átázva, testéhez tapadt. Kalapiát megtépte a szél, amely alól széles, hullámos fonatokban esüingött le gyönyörű szőke haja.

A portás lelkendezve, kiszínezetten mesélte el harátjának.

1. A hivatali állások betöltésének módja. 2. A felelősség, a fegyelmi eljárás és a fegyelmi hatóságok. 3. Az állami alkalmazottak polgári és politikai jogai szabad gyakorlásának módja. 4. A szolgálati minősítés kérdése. 5. A hivatalos idő, szabadságidőhöz való jog és a vasárnapi munkaszünet kérdése. 6. Az összeférhetetlenség. A szabályozás főelveit a tervezet ezekben jelöli meg: Ad. 1. a) Az ingyenes és díjtalan állások megszüntetése. b) Egy évi ideiglenes jó szolgálat után szakvizsga alapján való véglegesítés. c) A VII. rangosztályban s a vezető állásokba való kinevezés előfeltételül gyakorlati szakvizsga rendszeresítése. d) Az 1885. évi törvény revíziója. Ad. 2. a) Független fegyelmi bíróság létesítése. b) A szabályos és ügyvédi védelem jogának statuálása. c) A fegyelmi büntetés elévülése. Ad. 3. a) Az áthelyezések szabályozása. b) A titkos szavazás biztosítása. Ad. 4. A minősítés mellőzése vagy titkosságának megszüntetése. d) 5 a) A hivatalos idő maximumának megállapítása s a hivatalos időn túl végzett munka díjazása. b) A szabadságidő és a vasárnapi munkaszünet biztosítása. Ad. 6. A hivatal természetével és a tisztviselő függetlenségével össze nem férő mellékfoglalkozás, állás vagy üzlet eltiltása. Az említettek kivül kéri még a javaslat az automatikus előlépés megvalósítását s a nyugdíjazás némely kérdésének rendezését.

Furcsa enyhítő körülmény.

—o—

Csak az elmúlt napokban irtunk arról, hogy az antialkoholistáknak mennyi és milyen komoly temivalóik volnának s hogy mindez sokkal fontosabb a közérdek szempontjából, mint olyan szón törni a fejüket, amelyik a „borraivaló” szót fölöslegessé teszi.

Akkor nem említettünk egyet sem ezek közül a fontosabb teendők közül, most azonban az élet dob a szemünk közé egy olyan esetet, amely egyenesen és határozottan mutat rá az antialkoholisták legsürgősebb teendőire.

Egy oláh paraszt leszurta ellenségét s amikor elfogták, hangosan ordította, hogy mit kaphat ő ezért, hiszen részeg volt!

A törvények helyes ismerete — sajnos — nem terjed olyan könnyen a nép között, mint a törvények által megszabott, esetleg csak a gyakorlati alkalmazásban kialakult enyhítő körülmények. Ezt aztán mindenki ismeri, s minden bűnös nagyon jól tudja.

— Ha látta volna. Olyan volt, mint valami viharvert tünder.

— A harmadik emeleti kettes?

— Az. Ha látta volna...

— Láttam már. Szép fehérnép. Beesületes. Ja. Valóságos ritka virág ebben a gazos. Isten kertjének csufolt, istenverte világban.

— Az ura is finom ember — dícsérte a portás. Nem én csak bökö a kalapjához, ha magamfajta köszön, hanem úgy tiszteli meg ép a szegényt is, mint az urat.

— Jól megy a soruk?

— Jól. A lakást pontosan fizetik, pénztüregető emberek sose keresik őket.

— Gyerék az nincs?

— Nincs. Pedig az asszony úgy látszik a lelkét adná érte. Rámosolyog az még a vice kis lányáé is. Beviszi magához. Megmosdatja. Még főszili. Piszkos kőtenyét kimosatja eselőlővel. És eljátsszik vele akár a gyerekek a bölőjével.

— Nincs közöttük semmi?

— Azok között. Hát az Isten anygyalai élhetnek ezekben, mint azok. A eseléd már három éve van náluk és mondja soha hangos szóval se látották egymást. Azok mint emberek Boldogok, még a szemük nézése is azt hirdeti. Mese emberek — asszonyja a házigazda is. Ha előtt nem élne, el sem

mit domborítson ki vallomásában, ami enyhítő körülmény lesz számára.

A törvény minél humánusabb, emberibb alkalmazása igenis, kötelessége a bíróságnak, s azért helyes dolog az enyhítő körülményeknek legmesszebbmenő módon való felkutatása. De az már semmi esetre sem lehet semmiféle törvény intenciója, hogy maga adjon kibuvót a bűnös kezébe.

Alig van enyhítő körülmény, amellyel bűnöseink annyiszor élne, sőt amivel annyiszor visszaélnek, mint éppen az ittasság.

Ezt — noha az egész világon így van — két szempontból nem tartjuk helyesnek. Nem pedig először azért, mert csak a legritkább esetben bizonyítható, hogy a büntetett nem éppen azért itta le magát, vagy nem éppen azért ivott, mert büncselekményre készült s mindenáron enyhítő körülményt igyekezett beszerezni magának.

A másik szempont még igazabb. A törvény mai módjában egyenesen elnézéssel honorálja a részegséget.

Mindenféle szempont azt követelné, hogy a részeg ember — aki feltétlenül önös közveszélyes — megbüntettessék. Ehelőtt a törvény enyhítő körülménynek tud be egy magábanvére is büntetendő cselekményt. Ez semmiesetre sincsen jól így.

Igaz, hogy a részeg ember nem beszámítható. De viszont az is tagadhatatlan, hogy beszámíthatatlanságát ő maga, tudatosan idézte elő. Ha már mostan figyelemmel vagyunk arra, hogy a beszámíthatatlan ember sem a társadalmi rend, sem az élet és vagyonbiztonság szempontjából nem kívánatos, sőt káros, akkor logikailag ugyebár az következik, hogy aki előre elhatározott szándékból lesz beszámíthatatlan, akarcva válik az élet és vagyonbiztonság veszélyeztetőjévé, büntetni kellene.

Ez az igazság legyen a kiinduló pontja annak az akciónak, amit az antialkoholistáknak előbb-utóbb meg kell indítaniok a részegek s a részegek által elkövetett sok mindenféle büncselekmények ellen. Bizonyos, hogy nagyon megcsappanna a részegek száma s megcsappanna a részegségben elkövetett bűnözés is. Mert bieskát, kést ebben az esetben még az is otthonhagyna, aki szeret a koresmában veszekedni s aki eddig egy fiskálisnál is jobban tudta, hogy kevesebbet ül, ha pár pohár pálinka után, a koresmában szur le valakit. És ha tudja, hogy ezentul nemesak azért büntetik meg

hinné, hogy ilyen is létezhetik. A méltóságos asszony meg épen a multkor mondta: nem is a nevéket kellene kiírni az ajtójukra, hanem, hogy: „Itt lakik a Boldogság.” Pedig a Méltósága nem igen adakozó a jó szóval sem...

— Mit trécelnek itt maguk megint, mint két pletykázó vén asszony — kiáltott most beszédjük közbe egy hareias női hang. A portás felesége volt, aki sose nézte jó szemmel, ha a két öreg együtt ült.

— Bizonyosan megint a fehérnépek szoknyáját öblögették. Mert maguk nem is tudnak másról beszélni. Nem volt itt senki? Nem keresett a keresztlánvom?

Szopora kérdéseire alig győz feleletet adni ura. Aközben a külső vihar szünni kezdett. Lassu eső vékonyan szitált az udvar kövezetére. Az emberek elszéledtek a kapu alól. A levélhordó az esti postát hozta. Bi-eiklis küldönc a háziur részére küldött esomagokat rakta sorjába a portás asztalán. A férfiak félretették pipájukat. Az asszony vaecserához terített. Aimos macska lassu mozgással bujt elő a kálvha mögül. Kivülről ajtócsapás zaja hallatszott.

A harmadik emelet kettős számú lakásában agyonlötte magát a szép szőke asszony....

Paul Castell.

szigoruan, mert megölt, megsebzett valakit részeg fővel, hanem még külön azért is, mert részeg volt.

Elvégre nem társadalmi érdek, hogy részegek legyenek, minek tehát a részegséget elnézéssel jutalmazni!

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— *A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.*

— *A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.*

— *A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.*

— *A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.*

— *A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.*

— *ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.*

— *A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljára a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)*

— *József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.*

— *A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.*

— *Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.*

— *A kirándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.*

—o—

A FIUMEI MAGÁNTISZTVISELŐK ÜGYE.

A következő két választ kaptuk:

1.

Nem szeretem a meddő vitákat, mert ezek inkább ártanak az ügynek, mint használnak és mert igen alkalmasak, hogy e kérdést a személyeskedés terére vigyék. Így a jelen esetben is. Egyik helybeli lap f. hó 12-ki számában S—o urat komoly érvek híján fiatalos heve és ügyszeretete annyira elragadja, hogy nem találja már meg a helyes kifejezéseket. Ő különben a vitatkozni vágyók és mindenképp vitatkozni akarók, de a tárgyilagosság keretében megmaradni nem tudók jellegzetes hibájába esik.

A cikkíró ur t. i. cikkemből kiragad egy szót, amelynek semmiféle érdemi jelentősége sincsen és ezen lovagol vagy — hogy S—o ur szavával éljek — e körül hiántázik. Mellesleg akarom megjegyezni, hogy a „vérvétel” szót nem is én használtam legegység, ami különben nem érinti a kérdést. A szót magát igen jónak találom és alig lehetne némely magántisztviselő gyászos helyzetét jobban jellemezni más szóval.

S—o ur nem szívesen hallja, hogy főnök és alkalmazott közt ellentét áll fenn. Aki azonban, úgy mint Ön tisztelt kartárs ur, az ügyek élére kerülvén, irányt óhajt adni a haladó mozgalmaknak, annak számolni kell az elébe tornyosodó akadályokkal, melyek közül a főnök és az alkalmazott érdekeinek soha el nem muló ellentéte a legfontosabb szerepet játszik.

Azzal feltétlenül tisztában kell lenni, hogy előnyöket még senki sem kapott, ezeket mándig kiküzdötték maguknak az em-

berek és pedig — sajnálom, hogy itt S—ó urnak kellemetlenül hangzó szót kell használnom — revolúció útján. A revolúciót pedig, talán méltóztatik tudni, mindig evolúció előzi meg. Miért haragszik erre a két szóra? Ezek pedig nagy és fenséges dolgokat jelentenek. Azt jelentik többek közt, hogy ha S—ó ur éles szemével nem látta volna meg a fumei magántisztviselők szomorú helyzetét és hogy ha e megismerés nem indította volna meg az a lelki vegyfolyamatot keblében, mely fejlődve, arra a meggyőződésre juttatta, hogy itt tenni kell valamit és hogy ha eme meggyőződés alapján S—ó ur nem indította volna meg azt a mozgalmat, melyről beszél, akkor ügyünk még tovább is terjedne. Önben tisztelt S—ó ur tehát végbement az evolúció folyamata és Ön ép oly forradalmár, mint én!

Ön frázisnak nevezi a munkaadó és alkalmazott közt fennálló ellentét kérdésének megbolygatását. Tíz soral utóbb azonban Ön is azt írja, hogy „beszéljünk a munkaadók hibáiról“. Észreveszi az ellentmondást? Abban a pillanatban, amikor mi a munkaadók hibáiról beszélni kezdünk, máris megbolygatott az ellentét kérdését, amely irányában Ön oly ellenszenvvel viseltetik.

Tisztelt kartárs ur! Mi egy uton járunk egy a célunk, fogadjon szót önmagának, ha vitatkozni akarunk, fáradjunk fel az egyesületbe!

Nines tovább!

P.

II.

E hasábokon megjelent cikkemre tegnap egy másik helybeli lapban válaszol S—ó ur és azt állítja, hogy „nem átalom az agitációs mozgalom kezdeményezőit kiesinyes kontrajelzőkkel csipkedni“ és hogy „nem felel a cikkekre, holott minden egyes pontra retorzióval élhetne“. Nem tudom, hogy a cikkemben foglaltakkal mindenki egyetért-e, de tiszta lelkiismerettel állíthatom, hogy a legnagyobb objektivitással vezettem tollamat. Ha S—ó ur az érvekre nem érvekké választ, hanem az ügyet személyes térére akarja átvinni, úgy egyrészt bebizonyítja, hogy tárgyilagos argumentumokat nem tud a mondottaknak elszékezní, másrészt pedig téved, mert e sorok célja csak az, hogy kijelentsem, miszerint ily taktikába nem „evezek“, hogy az ő kifejezésével éljek. Varangyköppéssel nem lehet az igazságot elvakítani, csak tiszta vértézzel, már pedig ezt a kontroverziát a tények, nem pedig frázisok fogják eldönteni. S—ó ur szerint én csak szinleg — mert kötelességem — pártolom őket. Erre az insinücióra csak azt válaszolom, hogy hat éven át saját elhatározásomból minden anyagi és erkölesi előny nélkül foglalkoztam legjobb tudásom szerint a szervezkedés dolgával és — mint e tény is mutatja — csak gáncsban és kritikában volt részem. Ezen idő alatt nem szerepeltem annyit a nagy nyilvánosság előtt, mint az új mozgalom ifju óriásai és csak abban van igazuk, hogy amit az ember előbb szabad elhatározásból tett meg, tényleg kötelességévé módosul, ha ily kaliberű támadásokra kell reflektálni.

Az egyet azon vezető sorban levő emberre, ki az új mozgalom ügyében tárgyaló urtól két órai beszélgetés után azt kérdezte, hogy mit akarnak tulajdonképen, nem más, mint e sorok írója. Midőn S—ó ur ezen epizódot felfrissíti, elfelejti levonni belőle a konkluziót. Nos, én pótlom. Kettőn fordul meg a dolog. Vagy az, akinek a dolgot előadták, oly korlátolt felfogással bír, hogy két óra alatt sem képes megérteni a logikusan, tartalmasan előadottak után, hogy tulajdonképen miről van szó és a beszélő mit akar, vagy pedig a másik oldalon van a hiba és oly zagyva, logikátlan és vizenyösen érthetetlen proposíciókról van szó, hogy a meg nem értés indokolt. Harmadik lehetőség nines. A viszonyokkal ismerősök ítélete elé bocsátom, hogy hová billen a mérleg.

V. O.

— **Német gyorscirkáló a pólai dokkban.** Érdekes esetet tudatnak velünk. A német haditengerészet Goeben Dreadnought gyorscirkálóját legutóbbi tengeri viharok alkalmával annyira megsérült, hogy dokkba kell szállítani. A pólai haditengerészet vezetősége tegnap dróttalan táviró útján azt az

értesítést kapta, hogy a gyorscirkálót Pólaban szándékoznak kijavíttatni és a gőzös már utban is van Póla felé. Ez az első eset, hogy Németország a monarkia valamelyik hajógyárába küld javításra szoruló hajót.

— **A Vocét lefoglalták.** A vizsgálóbíró a Voce del Popolo mai számát is lefoglaltatta izgató tartalma miatt.

— **A milliomos cigányok.** Ki nem hallott már a milliomos cigányokról? Ők azok, akik Oroszországból rengeteg vagyont hoztak magukkal, de sehol sem tudnak letelepedni, mert egy város sem ad nekik lakhatási engedélyt. Így vándorolnak a milliomosok egy év óta városról városra, mignem ma reggel két megbízottjuk Fiuméba érkezett. Ezüsttel dusan diszitett ruhában fesseleg a két jellegzetes, jól megtermett cigány, a kik alighanem hiába jöttek ide, mert valószínű, hogy lakhatási engedélyt Fiumében sem kapnak.

— **A Magyar Bank új cégjegyzője.** A Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. Szirányi Jenőt, a Fiumei Kereskedelmi Bank volt cégjegyzőjét a Magyar Bank központi cégvezetőjévé nevezte ki.

— **Az abbáziai botrány.** Annak a botránynak, amely pénteken történt az abbáziai mólón és amelyről szombati számunkban részletesen hírt adtunk, lovagias uton volt folytatása. Márkus Sándor, aki a kérdéses alkalommal azzal a leánnyal sétált, akinek Orlics Ivo dr. szemrehányást tett, hogy egy „disznó“ magyarral sétál, Lugosi Béla, a nemzeti színház tagja és Weinber József budapesti fogorvos útján magyarázatot kért Orlicstől. Ez a megbízottak előtt kijelentette, hogy tréfásan szölt oda a hölgynek és megjegyzésével sem a fiatal embert, sem a magyarságot megbántani nem akarta. Erről Orlics dr. nyilatkozatot is adott. Kijelentette továbbá, hogy sem ebből, sem más ügyből kifolyólag lovagias elégtételt — elvi meggyőződésből — nem ad. Márkus Sándor megbízottai ennek alapján az ügyet a maguk részéről befejezettnek nyilvánították.

— **A kikötőből.** Aug. 12. É r k e z e t t : Goritia osztrák gőzös Szmirnából, 416 zsák borssal, 1610 zsák rizszsel, 400 bál kenlerrel, 110 tonna üres zsákkal, 38 bál gyapottal és 4 bál dohánnyal; Cement osztrák gőzös Triesztből, üresen; Lederer Sándor magyar gőzös Valenciából, 560 zsák paprikával, 290 láda szappannal, 678 zsák kén. I és 40 hordó olajjal; Babylon német gőzös Hamburgból, 2700 bál parafával, 75 láda teával, 636 zsák kávéval, 100 zsák kakaóval, 230 láda szardíniával és 10 tonna vegyes áruval.

I n d u l t : Brunetti osztrák gőzös Arzába, üresen; Lodovica osztrák gőzös Triesztbe üresen; Bucovina osztrák gőzös Konstantinápolyba, 420 tonna cukorral, 50 tonna rizszsel, 20 tonna fával és 90 láda üvegáruval.

— **Recktenwald jutalomhangversenye.** Abbáziában a szombati vihar következtében csak igen kisszámú közönség jelent meg a Quarnero nagytermében, a közkedvelt karmester jutalomhangversenyén. De akik ott voltak, igaz elismeréssel adóztak a kis vendégművész remek játékának, aki egy valódi „csodagyermek“ és Recktenwald művésztének, melylyel nemcsak a zenekari számokat, hanem az annyira szubtilis Beethovenkoncert zenekari kíséretét vezényelte. Tekintettel a rossz idő által okozott csekély látogatottságra és az otthonmaradt kívánságára, hogy Feuermann-t hallhassák, a hangversenyt szerdán, folyó hó 13-án este

megismétlik, új programmal. Közreműködik persze Feuermann hegedűművész is, ki ez alkalommal Mozart hegedűkoncertjét fogja előadni.

— **Veszedelemes csónakázás.** Szombaton délután Turina portoréi tanító két barátjával csónakkirándulást tett a Quarnerón. Visszatérőben, mintegy 300 méternyire Portorétól, vihar érte őket s a csónak felborult. Mindhárman vízbefultak volna, ha egy segítségül küldött csónak fel nem veszi őket.

— **Megint egy öngyilkosság.** A Deák fasor egyik szállodájába a múlt hónapban megszállt egy idegen, aki a vendégekönyvbe Reichenfeld Siegfried 36 éves kereskedelmi utazónak írta be magát. Reichenfeld igen hallgatag, zárkózott természetű volt. Már korán reggel felkelt s este pontosan tért vissza. Tegnap a szálló személyzetének feltűnt, hogy az idegen délig sem hagyta el a szobáját. Bekopogtattak hozzá, de nem kaptak választ. Telefonon értesítették a dologról a rendőrséget, homnan egy rendőrtisztviselő a rendőr orvos és néhány detektív a szállodába sietett. Egy lakatos feltörte az ajtó zárját s így bejuthattak a szobába, amelynek ablakán nadrágszíjára felakasztva találták Reichenfeldet. Az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Reichenfeld holttestét a temető halottasházába szállították. Öngyilkosságának oka ismeretlen, de azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg életétől.

— **Hangverseny a városi fürdőben.** Ma, kedd este fél 9 órakor a Mária Terézia mólón levő városi fürdőben a városi zenekar teljes orchestruma játszik. Belépti díj nines. A rendes étlapi árak a hangverseny alkalmával is változatlanul maradnak.

— **Fiatal betörők.** A Delta farakodóhelyen a utóbbi időben igen gyakran történtek betöréses lopások, amelyek tetteseit a susáki esendőség csak most tudta elfogni. Csupa 9 és 13 év közötti gyermekek a betörők, a kik hihetetlen ügyességgel és vakmerőséggel törtek be néhány irodába. A fiatal gonosztevők Bentán Ábel, Bentán Silvio és Bergaz Ilvio csavargó fiúk. Azt mondják, hogy Grohovaz Aatál és Simonetti Mario nevű társaik is velük tartottak. Valószínűleg mindnyájukat javítóintézetbe viszik.

— **A Quarnero új étterme.** Abbázia ismét egy elsőrangú látványossággal gyarapodott. A fürdőhely központjában, a minden Abbáziába érkező vendég által felkéréselt Quarneróban hetek óta titokzatos kezek furtak-faragtak, dolgoztak. Ma kedden került a nagyközönség elé a titokzatos munka eredménye. A szálloda egész déli szárnyát átalakították s úgy a souterrainban, mint a földszinten remek étermet, sörözőt és amerikai bart rendezett be a figyelmes és gondos vezetőség. A kávéház terraszának folytatásánál, a babérbokrok közé kellemesen megvilágított étkező terraszt varázsoltak, úgy hogy közvetlenül a tenger zugó hajjai mellett, az Isten szabad ege alatt hódolhat a közönség Lucullusnak. Az új éttermek bizonyára csakhamar a fürdőhely legnépszerűbb központjává fognak válni.

— **Gyallay Géza zenekara.** Pár hét óta új cigánybanda játszik az Imperilában. A Gyallay Géza zenekara. Amióta a jóképű Géza primás huzza a nótákat, azóta bizony szívesen jár a közönség az Imperialba, mert szívhez szól a hegedű, sir a száráz fa Géza primás keze között. És, ami szintén fontos, játsza az összes divatos nótákat. A Géza bandája élénken bizonyítja, hogy az igazi cigánymuzsika a világ legjobb zenéje.

— **Késelő fiu.** Az óvárosi Abbazia mozi vetítőhelyiségében vasárnap este a gépkezeléssel megbízott Porcelli Onofrio 13 és Scrobogna János 14 éves fiúk között vere-

kedés keletkezett, amelynek hevében Scrobogna kést rántott és megszurta Porcellit. A megszurtt fiút beszállították a kórházba, Scrobognát pedig a törvényszék fogja felelősségre vonni.

— **Üzenet a „Voce“-nek.** Minden egyes velünk szemben használt személyes sértésért, anélkül, hogy ezt külön bejelentenek, sajtópert indítunk a „cara Voce“ ellen. Ezt vegyék tudomásul egyszer s mindenkorra az illető lap szerkesztőségében. Ha sok pénzük van, majd fizetnek. Ha nincs akkor ülni fognak.

Tehát minél gyakoribb vizontlátásra a bíróságnál!

— **A hajófenékebe zuhant.** A trieszti Tripkovic hajóstársaság itt horgonyozó Franconia gőzösén tegnap baleset történt. Maruvich Máriusz hajómunkás a hajóraktárba esett, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. Bevitték a kórházba.

— **A koresmában.** A közeli Cernik község egyik koresmájában vasárnap délután nagy mulatozás folyt. Egy Linich Rókus nevű legény itt as állapotban összeveszett egy földmivessel s kettejük között verekedés készült. A koresmáros kitudszkolta őket a koresmából, mire az utcán folytatták a veszekedést. Csakhamar előkerült a bicska s néhány pillanat múlva Linich a földre bukott. Ellenfele több helyen megszurta. A megszurkált fitalemler aligha marad életben. A késelőt a csendőrség keresi.

— **Elveszett takarékkönyvecske.** Egy susáki urinó tegnap bejelentette az ottani csendőrségen, hogy 30.000 korona betétről szóló takarékkönyvecskejét elvesztette. A megtaláló nagy jutalomban részesül.

— **Elfogott betörők.** A napokban — mint megirtuk — Albanese ékszerész és órásnak a Corsón levő kirakatát ismeretlen tettesek feltörték s elvittek 24 órát, amelyek közül kilencet menekülés közben elvesztettek. Tegnap a zágrábi rendőrség táviratilag tudatta a fiumei rendőrséggel, hogy három fiatalemlert fogott el, akik bevallották, hogy az óralopás tettesei.

x **Central kávéház Lovrana,** a Kurkomisszióval szemben, vilamos végállomás. Kellemes terrasz, magyar ujságok, kitűnő kávéházi italok, figyelmes kiszolgálás.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Éji árnyak, dráma. — Pubika takarékpereje, bohózat.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás Guttman-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lidó egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

— **Berlin-szálloda Budapesten.** A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 diszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szákszerű vezetésére.

Fiatal uriasszony

ügyes gyors- és gépirónó alkalmazást keres. Szíves ajánlatot „Gépirónó“ jeligére a kiadóba kér.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

— **Esténként zenehangverseny.** —

Távirat — Telefon.

—o—

A király vendégei.

ISCHL, aug. 12. Ernő Ágost cumberlandi herceg és neje Thyra hercegnő, valamint gyermekeik Mária Lujza badeni hercegnő és Olga braunschweig-lüneburgi hercegnő, továbbá Waldemar dán herceg és gyermekei tegnap ideérkeztek. A hercegi család résztvett őfelsége családi dinerjén és délután visszatért Gmundenbe.

A tartalékosok hazabocsátása.

BÉCS, aug. 12. A Milit. Rundschau jelenti, hogy a bosznia-hercegovinai tartalékosokat legközelebb hazabocsátják.

A cirkvenicai játékbank.

ZÁGRÁB, aug. 12. *A horvát tartományi kormány 25 évre játékbankot engedélyezett Cirkvenica fürdőhelyre. Minden hazárdjátékot szabad lesz játszani.*

Bárónő és asztalos.

KAPOSVÁR, aug. 12. Érdekes esküvő volt itt ma délelőtt. Legényei Pintér László műasztalos vette nőül Braun Elza bárónőt. A fiatalok nemrég szöktek meg Budapestről, mert a leány apja, báró Braun Rudolf, aki az arad-esanádi korona uradalom gazda tisztje, hallani sem akart az asztalostól. Az új házaspár vissza megy Budapestre, ahol az asszony elfoglalja tanítónői állását. (Braun Elza bárónő ezelőtt 3 hónappal szerelmesével Fiuméba szökött, de itt a leányvédő egyesület vette pártfogás alá és visszakiült Budapestre a szülői házba. Most — úgy látszik — újra megszöktek Kaposvárra, ahol végre célt értek.)

—o—

Az új bécsi orosz követ.

BÉCS, aug. 12. Bebekow bukaresti orosz követet bécsi nyköveté neveztek ki.

—o—

Meglopták Battenberg Sándor herceget.

LONDON, aug. 12. Battenberg Sándor hercegtől, midőn Hullból Londonba utazott, egy fülkében elloptak egy ékszerdobozt, a melyben százőtvezer korona értékű ékszer volt. A tolvajoknak eddig semmi nyoma.

—o—

Az olaszországi sztrájk.

MILANO, aug. 12. A sztrájk csak helyenként érezhető s nem oly általános, mint a hogy hitték. A vidéki nagyobb városok munkásai is sztrájkolnak. Így Rómában, Pizában, Genuában, Brindisiban. Pármában, Caventában stb. Rómában a szedők is sztrájkolnak, így az ujságok nem jelenhetnek meg.

Hőség Amerikában.

NEWYORK, aug. 12. Hetek óta tikasztó a hőség egész Amerikában, de főleg Kansas és Missuri államok szenvednek a forróság miatt. Temérdek sok napszúrás fordult elő, sokan meghaltak. Vasárnap Newyorkban a hőmérő negyvenhét fokot mutatott celzius szerint árnyékában.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 lira.

—o—

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lírától személyenkint. Lift, fürdők.

Motorcsónak

Caprani G. tulajd.

Elloptak és megkerült szentképek.

ROMA, aug. 12. Annak idején ellopták a San-Martino templomból Pijebelo két festményét, melyek keresztelő Szent Jánost és Szűz Máriát ábrázolták. Mindkét képet egy munkás lakásán mesérült állapotban megtalálták. Gritzing grófot, kit a lopás gyanúja alatt letartóztattak, szabadon bocsátották.

Orkán a Garda-tón.

INNSBRUCK, aug. 12. Moderno és Salo vidékén hatalmas jégeső az egész termést elpusztította. Saloban az idén már másodszer pusztit a jégverés.

—o—

Péter király fürdőzni megy.

BELGRAD, aug. 12. Mihelyt a szkupstina jóváhagyta a békeszerződést, a király Ribarska-fürdőre utazik, mert köszvénye nagyon kínozza.

Földregés Lisszabonban.

LISSZABON, aug. 12. Szerda óta Lisszabonban és környékén földesuszamlásokat éreznek, melyeket a földalatti moraj követ.

—o—

A vonat alatt.

BUDAPEST, aug. 12. Az angyalföldi jutagvár közelében a vonat halálra gázolt egy uriaszonyt. Vannak tanuk, akik azt állítják, hogy asszony maga vetette magát a vonat elé, mások meg azt állítják, hogy oda vetették. A rendőrség vizsgálatot indított, egyelőre azonban még az asszony kiltétét sem lehetett megállapítani.

A falu rossza.

MISKOLC, aug. 12. A szomszéd Fenyőkereszur község híres verekedőhőse Emerich Imre, vasárnap este 8 órakor összeszóllalkozott Molnár Pál jómódu tekintélyes gazdával. Emerich hazarohant a disznóölő késért, ezzel berontott a gazdához és a kést a hátába szurta. Molnár Pál haldoklik, Emerichet letartóztatták.

Megfagyott turisták.

BREGENZ, aug. 12. Saarbrückenben 3 turista egy szakadékba esuzzott. Mig segítséget hoztak, megfagytak.

Rálöttek egy aviatikusra.

BERLIN, aug. 12. Janoir aviatikus, ki Párisból röpi Szentpétervárra, tegnap röpi át az orosz-német határon. Az orosz katonák rálöttek, de a nagy távolság miatt nem találták el.

Csekkcsalás.

DREZDA, aug. 12. A Dresdener Banknál egy csaló hamisított csekkre 30.000 márkát vett fel a Haimann és Társa cég cöntőjára. A csalást már későn vették észre és a csaló a pénzzel eltűnt. Körözik.

—o—

Ferdinánd üdülése.

SZOFIA, aug. 12. Ferdinánd király a leszerelés után valamelyik külföldi kastélyába megy üdülni. Utjában a királyné is elkíséri.

—o—

Szerb kölesön.

PARIS, aug. 12. A szerb kormány 600 milliós kölesönt kér. Ebből 200 milliót a rokkantaknak, 200 milliót az özvegyeknek és árváknak és 200 milliót beruházásokra szántak.

—o—

Aláírás után.

BUKAREST, aug. 12. A békekövetek ma társas kirándulást rendeztek, azután Take Jonescu belügyminiszternél voltak vilásreggelin.

—o—

A görög király a német hadsereg tábornagya.

ATHEN, aug. 12. Vilmos császár Konstantin királyt a német hadsereg tábornagya névezte ki. A kinevezésről ma érkezett távirati értesítés.

Moratorium Szerbiában.

BELGRÁD, aug. 12. A kormány a leszerelés után 45 napos moratoriumot fog adni.

Nem kell revizio.

SZOFIA, aug. 12. A kormány két jegyzéket küldött a hatalmakhoz. Ezekben azt mondja, hogy Bulgáriát kényszerítették a békejegyzőkönyv aláírására. Hisz azonban, hogy a hatalmak nem ratifikálják a megállapodásokat és élvén a revizio jogával, tiszteletben tartatják a londoni szerződést.

BUKAREST, aug. 12. A német császár és Károly román király táviratváltása élénk örömet keltett. Általában az a felfogás, hogy revizióra nem kerül a sor, mert ezt már egyedül Ausztria-Magyarország kívánja.

PARIS, aug. 12. Pétervári jelentés szerint az orosz kormány elejtette a revizio gondolatát.

BERLIN, aug. 12. Németország nem óhajtja a reviziót. Az összes lapok azt a tanácsot adják a monarkhiának, hogy álljon el a reviziótól és inkább igyekezzék Szerbiával jóban lenni.

Megkezdődik a leszerelés.

SZOFIA, aug. 12. A bolgár hadsereg tegnap megkezdte a leszerelést. A teljes leszerelés mintegy 20 napig fog tartani.

BUKAREST, aug. 12. A román hadsereg leszerelése mintegy két hétig tart. Augusztus 25-re az összes román csapatok elhagyják a bolgár területet.

Kirkkilisse megerősítése.

SZOFIA, aug. 12. A törökök lázasan dolgoznak Kirkkilisse megerősítésén. A környékből az összes élelmiszert a városba hordják.

A szerbek örülnek.

BELGRÁD, aug. 12. A béke aláírása alkalmából a város ünnepiesen fel van lobogóva. Sándor trónörökös, aki e hét folyamán tér vissza Belgrádba, rendkívül díszes fogadtatásban készülnek részesíteni. A hadsereg parancsnoksága előkészületeket tesz a demobilizáció fokozatos keresztülvitelére.

Károly király kitérítései.

BUKAREST, aug. 12. Károly király a következő kitérítéseket adományozta: Páris szerb miniszterelnöknek, aki már megkapta a román esillagrend nagykeresztjét, sajátkezü dedikálással ellátott arcképét, Ve nizeosz görög miniszterelnöknek és Vukotics montenegrói miniszterelnöknek a román esillagrend nagykeresztjét, Spalajkovics szerb delegátusnak és Panasz görög delegátusnak a román koronarend nagykeresztjét. A bolgár delegáció azt az óhaját fejezte ki, hogy Románia és Bulgária funkcionáriusai között csak a diplomáciai viszony helyreállása, a szívélyesség érájának inaugurálása után osztassanak szét kitérítések.

Tisztelettel értesitem a n. é közönségét, hogy

poloskairtást

lakásokban és mindennemű helyiségekben, a horvát kormány és Fiume város tanácsa által alkalmazott kitűnő Stienicin szerrel olcsón elvállalok. Számos megbízást kér

Miškovich Simon
Susák Boulevard 121.

Elarusítás kiesinyben:
PAVACICH drogeria Fiume Corso.

A torpedógyár közelében egy

kerttel körülvevett ház,

mely két szobából, 2 kamrából, 2 konyhából, valamint pincéből áll, ELADO. Vizvezeték, szép kilátás a tengerre. Cim a kiadóhivatalban.

A béke nem lesz tartós.

LONDON, aug. 12. A Daily Telegraphnak jelentik Bukarestből: A békekötés nem lesz tartós és máris sok tünet mutatkozik arra, hogy a Balkán-államok össze fognak veszni. Bulgáriát nem elégitheti ki a békeszerződés, amely Drinápolyról nem is szól és az egyenlenségek következtében történt, hogy kimaradt a szerződésből az a fontos passzus, amelyben a konferencia megmáshatatlannak jelenti ki a törökök és bolgárok közt Londonban létrejött szerződést. Még az utolsó pillanatban is úgy látszott, hogy az aláírásakor a delegátusok között összeütközések lesznek és a békekongresszus meghiusul. Erre vall a következő eset is:

A békeszerződés aláírását délelőtt tíz órára tüzték ki és este udvari ünnep készült a békekövetek tiszteletére. Reggel még nem küldték szét a meghívókat, mert Majorescu miniszterelnök attól tartott, hogy még az utolsó pillanatban baj lesz az aláírás körül és akkor az udvari fogadást le kell mondani. Miután a békeszerződés aláírása megtörtént, udvari futárok vitték el a meghívókat a delegátusoknak.

A kinek eladó használt butorban vagy olcsón akar butort venni (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Velence San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A genuai kiállításon dícsérő okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

VELENCE.

ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játéktér, amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel.

— Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőkabina használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

Diák-koszt kerestetik

VIII. gymnazista tanuló számára intelligens családnál teljes ellátást kerestetik fizetés és minden adat feltüntetésével ellátott ajánlat „GYMNAZISTA” jellegre a kiadóhivatalba kéretik

TŐZSDE.

	Aug. 12 zárlat	Mai árt. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	824.—	826.50
Osztrák hitelrészvény	628.—	629.—
4%-os koronajáradék	81.75	82.—
Osztr.-magy. államvasut	707.50	707.50
Jelzálogbank	417.—	420.—
Leszámitóbank	509.—	510.—
Hazai Bank	284.—	284.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	532.50	534.50
Rimamurányi	698.50	707.—
Salgótarjáni	759.—	760.—
Közuti Vasut	639.50	643.50
Városi Villamos	357.50	359.50
Adria	551.—	554.—
Déli Vasut	129.—	—
Magyar Cukoripar	2695.—	—
Rizsgyár	3675.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.91	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.37	11.32
Rozs 1913 áprilisra	—	11.86
Rozs októberre	8.86	8.80
Tengeri májusra	7.46	8.20
Tengeri augusztusra	8.20	8.16
Tengeri szeptemberre	8.17	—
Zab áprilisra	—	7.42
Zab októberre	8.26	8.22
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	628.25	629.—
Magyar hitelrészvény	824.—	825.50
Osztrák magyar államvasut	706.75	708.50
Déli Vasut	—	128.50
Alpesi	925.—	933.—
Skoda	817.25	820.—
Osztr. koronajár.	82.40	—

Fiumei és trieszti értékek:

Legutóbbi kötések átlagárt.

Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficiente” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigatione Libera Triest	283.—
Osztrák Lloyd	620.—
Stabilimento Tecnico	578.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	9750.—
I. Trieszti Rizsgyár	423.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	743.—
Spalato Portland Cement	427.—
Assicurazioni Generali	367.—
Unione Adriatica	835.—
	3700.—

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minikét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

+ **A Canadian-Pacific újabb tarifaharca.** Most midőn újra kitört a tarifaharc a Pool és a Canadian-Pacific között és a Poolhoz tartozó vállalatok ismét mérsékeltek az átkelési díjakat, azt jelentik Londonból, hogy a kivándorlók után oly rendkívüli mohósággal vadászó Canadian-Pacificnek meggyűlt a baja a Csendes-Oceánon is, hol a már meglévő járataihoz még két újabb és olcsóbb tarifájú járatot szurt be. A Csendes-Oceán Amerika és Kelet-Ázsia közti forgalmát lebonyolító angol-amerikai és japán vállalatok emiatt tarifaharcot indítottak a kanadai vállalat ellen, minek következtében a japán Nippon Yusen Kaisha és az Osaka Shosen Kaisha, az angol Occidental and Oriental S. S. Co. és az amerikai Great Northern Co. — mely a Northern Pacific hajózási vállalkozása — huszonöt százalékkal leszállították az összes személyszállítási díjakat. Ezek után most már kérdés, hogy a Canadian Pacific nem fog-e hamarjában úgy az Atlanti-Oceánon, mint a Csendes-Oceánon vetélytársaival egyezséget kötni.

+ **Külkereskedelmi rekordok.** Az angol kereskedelmi kormány most teszi közzé az 1913. első félévi angol külkereskedelmi forgalom eredményeit, melyek újabb rekordokat állítanak föl. A most lefolyt év alatt Nagybritannia importja 10 millió híján 10 milliárd korona értéket képviselt, 596 millió koronával többet, mint 1912 első felében. Az exportált angol gyártmányok értéke 6168 millió korona volt; 762 millióval több, mint 1912 első felében. Ezenfelül Anglia ezen félévben 1416 millió korona értékű külföldi gyártmányt reexportált. A többlet 30 millió korona. Az exportált angol gyártmányok közt a pamutárak 1521 koronával, a gyapjuárak 448 millióval, a len, kender s jutaárak 178 millióval, a selyemárak 22 millió 440.000 koronával, a kész ruhák 190 millióval, tehát az összes textilárak 2359 millió koronával, (a többlet az 1912. évi első félévhez képes majdnem 168 millió korona), a vas- és acélárak 672 millióval (a többlet 153 millió), a gépek 441 millió koronával (a többlet 66 millió), a hajók 104 millióval (a többlet 39 millió) szerepelnek.

Nem kevésbé imponáló az Egyesült-Államok külforgalma, melyet az 1912—1913 év első tizenegy hónapjában összesen husz milliárd koronára rugott, nevezetesen a behozatal 8405 millió koronára, a kivitel 11.510 millió koronára. E szerint a mérleg 3105 millió koronával volt aktív. Az Egyesült-Államokból 1911 június 1-étől 1913. évi május végéig 9930 millió korona értékű kész- és félgyártmányt exportáltak, 770 millió koronával többet, mint az előző év első 11 hónapjában.

+ **A görög morateriumot** kormányrendelettel f. évi szeptember 5 (18)-ig meghosszabbították.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Az előrehaladt idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legújabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. --.50

Panama, minden modern színben

à Kor. --.90

Szinezett zefir, legújabb minták

à Kor. --.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

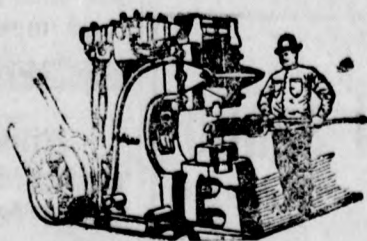
Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműárucikkek, férfiruhaszövetek, selyemárak, szőnyegek, butorszövetek, fehéreneműek, gyapotárak, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

Szerszámgyártás

Malom-, bányá-, kovács-, lakatos- és kőfaragó szerzők, kész kőzetfurók, lapátok

Muszely István Rákosszentmihály	Teuta
Ostiller Benjámin Wien	Teuta
Rosmarin József dr. Lemberg	Elite
Soltész Adolf dr. Budapest	Mahler
Dvorakova Anna Ziskov	Cesky
Löschnerova Anna Prága	Cesky
Buckova K. Cechy	Cesky
Cepicka K. Cechy	Cesky
Topinkova M. Vuvaly	Cesky
Johanovska St. Prága	Cesky
Rubinstein Teréz Wien	Liburnia
Kemény Lenke Budapest	Schalk
Kardos Béla Kolozsvár	Schalk
Sebők Lilly Budapest	Schalk
Wessel Flóra Budapest	Schalk
Theilu Róza Bukarest	Schalk
Krutzer Helén Bukarest	Schalk
Brichta Alfréd Brünn	Gámán
Klees Jakab Budapest	Luksetie
Rössner Julius Wien	Jug
Landmann Gyula M.-Vásárhely	Wlassics
Gutmann Albert Budapest	Gutenberg
Hanausch Thomas Wien	Ayram
Rosner Kurt Wien	Geselina
Ruml Vencel Weinberger	Miramar
Stern Mór Budapest	Schanzer
König Gyula Ansbach	Schanzer
Szilágyi Gyuláné Budapest	Schanzer
Seres Zsuzsa Budapest	Schanzer
Hahn Mila Wien	Nina
Spieger Armin Budapest	Nina
Schalinger Adolf Brünn	Nina
Koeppl József Wien	Nina
Puntar J. Wien	Smerdel
Schweger Max Wien	Smerdel
Blech Leopold Wien	Smerdel
Maier R. P. Reinhausen	Smerdel
Müller Vince Wien	Smerdel
Winkler Teréz Mödling	Smerdel
Bolezal Franz Znaim	Pilepie
Balokovic Judith Zágráb	Pilepie
Kántor Pál Budapest	Pilepie
Reichmann Eugénia Budapest	Pilepie
Bulgarei Vilmos	Bristol
Róth József Wien	Bristol
Hegy dr. M.-Vásárhely	Bristol
Stein Ottilie Jungbunzlau	Bristol
Klassohn Gyula Budapest	Bristol
Adler E.	Quisisana
Cipek József Kladrub	Slatina
Rauch Albert Wien	Slatina
Brauneis Róbert Budapest	Schanzer
Babus Adalbert Budapest	Schanzer
Abermann Max Newyork	Lokey
Schallinger Adolf Brünn	Lokey
Hahn Mila Wien	Lokey
Baader Ottó Innsbruck	Lokey
Krause János Budapest	Lokey
Bánfalvi Ede Sátoraljaujhely	Brncie
Wantoch Julia Wien	Strand H.
Arolsheim Ervin dr. Wien	Strand H.
Stefanovski Rudolf Póla	Strand H.
Mayer Dela Wien	Strand H.
Róttagi Sándor Ipolyság	Strand H.
Spirer Oszkár Moseiska	Strand H.
Naschitz Leó Wien	Strand H.
Pák Kálmán Makó	Strand H.
Margulies Leon Krakó	Strand H.
Pák Koloman Makó	Strand H.
Szikray S. Budapest	Strand H.
Biró Ákos Kaposvár	Wiltsch
Dr. Haidik Karl	Renée
Barna Sándor Miskolc	Jolanda
Pavlovic Vida	Jolanda
Miloykovic Danica Belgrád	Jolanda
Klein Malvin Miskolc	Jolanda
Hofstaller Julia Zágráb	Mila
Frankl Gisella Wien	Mila
Eisler Mór Budapest	Zrinski
Borsódi Margit Budapest	Ilma
Herschmann Carl Wien	Neuhansler
Funkl Arno Wien	Neuhansler
Jeroneschek Melanie Mürrzüschlag	Neuh.
Sigujar Ferenc Zágráb	Valeria

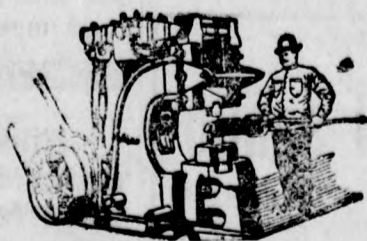
Gróf CSAKY LÁSZLÓ

Prakfalvi Vas- és Acélgyár rt.

Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám.

Örtöttacélmű AJAX 5/o gyors-
esztergaacél. AJAX szerszám-
acél AJAX kőfuró acél stb.

Szab. AJAX rugóspörtyűvel
jobb közlőműves kovacsok
Több mint 1700 drb. üzemi

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Buenos-Ayresbe, Patrasz, Algir, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Sophia Hohenberg gőzössel
juli 24-én.

Quebeckbe és Montréalba a Canada gőzössel
juli 26-án.

Newyorkba az Alice gőzössel aug. 2-án.

Buenos-Ayresbe, Nápoly, Barcellona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Laura gőzössel aug. 7-én.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MERCEDES

Az autók királya!

— Bárdi r. t. —

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

III köldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és lémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17,—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungária“ szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnire a nájóállomástól és a nagy fürdőintézetétől. Villanyos világítás.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjete! Feltaláltam a férfierő gyengeségének (neurasthenikus impotenciának) azonnali megszüntetését. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismertetőt 40 fillér postabélyeg csatolása mellett.

Cím: „Nova Mechanika 161“,
Fiókbérlet 40, Budapest—Főposta.

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökértő „Ria“ kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubőrét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tünteti. Egy tégely ára jótálló levél kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12.904

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurbrandt gyorsgőzösekkel. Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponia 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Minden a hírhordás vagy a széthúzás körül felmerülő panaszi telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörköltkávával töltve.

Kapható - 3 minőségben -

G. STOCHEL esomegezetében

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART

kiadóhivatala.